

KLASIKAPLUS.CZ

1. Prodaná nevěsta jako horký hit v opeře Národního divadla moravskoslezského

17.12.2022 klasikaplus.cz - Karla Hofmannová

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla (2); Antonína; Dvořáka; moravskoslezského; Národního; oper; opera; ostravská

"Je to klasické a české, tak, jak to Smetana napsal, a přece je to jiné. Plné půvabu, hravosti, osvěžené vtipnými gagy a skvěle interpretovanou kouzelnou hudbou."

"Šest párů mladých tanečníků je nejen technicky precizních, ale jsou i skvělymi herci, vytvářejícími malé pantomimické etudy na dané téma."

"Vesnici dominuje tyrkysová, kroje jsou stylizované."

V opeře **Národního divadla moravskoslezského** uvedli ve čtvrtek 15. prosince inscenaci Prodané nevěsty. Tato česká operní "srdcovka" se vrací do Ostravy po dvanácti létech. Inscenace už byla hrána v koprodukcí ve slovinském národním divadle v Lublani od roku 2019 a nyní se přesunula do Ostravy. Nastudoval ji režisér Jiří Nekvasil spolu s dirigentem Markem Šedivým, scénografem Danielem Dvořákem, v kostýmech Sylvie Zimula Hanákové. Choreografie se ujal Lukas Zuschlag, za pohybové spolupráce Jany Tomsové a gagmana Števa Capka, sbormistrem byl Jurij Galatenko. V budově **Divadla Antonína Dvořáka** vyznělo dílo klasicky, přesto překvapilo svěžestí, humorem a půvabem. Mařenkou byla Veronika Rovná, Jeníkem Martin Šrejma, Kecallem Martin Gurbaľ, Vaškem Václav Čížek, principálem Václav Morys.

Klasickou "komickou zpěvohru" Bedřicha Smetany na libreto Karla Sabiny, jejíž první premiéra zazněla v Prozatímním divadle v Praze v roce 1866 a poté prošla ještě úpravami až ke čtvrté, konečné verzi, jsme všichni viděli už jako děti a poté jistě mnohokrát. Verze s převážně plzeňskými kroji a s cituplnou hudbou a krásnými zpěvy, s nezbytným medvědem v závěru, na kterého čekají především děti. Zdá se, že zde už není co vylepšit a tuto národní operu, kterou Smetana označil za "hračku", nelze ani hrát jinak. Přesto se o to režisér Jiří Nekvasil pokusil a uspěl. Je to klasické a české, tak, jak to Smetana napsal, a přece je to jiné. Plné půvabu, hravosti, osvěžené vtipnými gagy a skvěle interpretovanou kouzelnou hudbou. A především ta způsobuje, že opera je nabitá energií a pulzuje zde něco současného a moderního, srdce tu bije prudčeji a posluchač je vtahován do hry a uváděn do varu nadšení.

Dirigent

Mark Šedivý dal hudbě štávu a říz, zejména taneční čísla jsou hrána od podlahy, mají odpich a taneční zpracování je nejen precizní, ale i vtipné, nabitě dějem, který jako by operu posouval někam dál. Šest párů mladých tanečníků je nejen technicky precizních, ale jsou i skvělymi herci, vytvářejícími malé pantomimické etudy na dané téma. Nejlépe vyzněla myšlenka sokolského nadšení, které zcela pohltilo Vaška, který v mezích snaživě cvičil s nimi.

Už během předehry vidíme na tmavém pozadí siluety domečků, které přijdou mladí lidé v montérkách vybarvit. Během celé předehry před očima publika vylepšují domečky, aby je nakonec zcela zamalovali. A touto absurditou uvedli diváky do nálady inscenace, která pokračovala na téměř prázdném jevišti, na kterém dominovala velká komediantská malovaná truhla na kolečkách, která byla hercům vším. Jako leporelo se kolem jeviště obměňovaly kulisy, které dokreslovaly jednotlivé obrazy opery. Vesnici dominuje tyrkysová, kroje jsou stylizované, sice nabrané s rukávy a holubičkami, ale kombinuje se jen bílá s černou, občas osvěžená červenými mašlemi či "fěrtochy".

Absurditami se nešetřilo, operu zahájil obrovský kohout, důležitě se promenující po návsi, který ale nekokrhal, naštěstí. Přesto probudil sbor, který se vyznal " Proč bychom se netěšili " v nočních košilích a v pyžamech. Kecal líčící Vaška si ho během zpěvu slepuje v panáka, pro lepší hledání si napíše velkou ceduli "JENÍK". Sbor při " Toč se holka " stojí po obou stranách hlediště v černých buřinkách a na jevišti víří roj tanečníků v nápadité choreografii. Hospoda má výčepní pult stylizovaný jako oltář, na kterém stojí různě velké, i přerostlé tupláky s pivem a Jeník s Kecallem se tu klaní. Oslava pívečka nesmí chybět (Smetana napsal sbor až do třetí verze opery – že by na objednávku? Byl přece synem sládky...), ale pivo je jen kaširované, přesto si s ním tanečníci dokáží vyhrát. Páni ze sboru mají přes černý oblek bílou řízu jako antičtí senátoři. Furiant Sedlák tančí chlapi jako by byli opilí, perou se, přesto jsou technicky perfektní. Další taneční vstupy kolorují pěvecké texty, což působí nadbytečně.

Vašek je stylizován jako dětinský, ale nikoli hloupý mladík, který tahá ne jen jednoho, ale hned osm (!) kačerů, přece na to mají. Virblu komediantů se nejprve bojí, pak je se svými kačery jediné publikum pro Komedianty. Jsou jen tři, v černém cestovním, Salamanku nazývá Principál Anka, nefalšovaný Indián je tmavý Dežo. Najednou se ocitli před oponou a rozsvítla se světla v sále, pak tma a jen tři reflektory, pro Vaška ohromující a oslepující. Pro Mařenku příliš gagů nezbylo, ta zůstává zamilovaná a nešťastná, přesto musí zpívat vleže či sedět na zemi. " Rozmysli se Mařenko... " je sextet, který vždy uspává. Tady uspal všech pět dospělých, Mařenka se v klidu může dohadovat s Jeníkem a nemaže se s ním, padla facka jak na sále. Do děje se oproti zvyklostem vmísil i Vašek. Jak kopíruje v jednání Jeníka, schytl zase facku on, tentokrát od mámy, i když patřila Jeníkovi. Logicky utekl a objevil se jako obrovský medvěd, nejprve nad jevištěm, pak se utrhá a přišel na jeviště, takže si i děti přišly na své. Děti jsou i na scéně, nejprve dělají kolorit sboru, pak i pantomimicky zasahují do děje. Jsou milé a oživují českou vesnici, stejně jako obrovský kohout, který přišel opět na závěr ukončit představení. Ale nekokrhal.

Mařenkou byla na premiéře 15. prosince Veronika Rovná, která zpívala bezkonkurenčně a s hlasem, který boural divadlo. Martin Šrejma jako Jeník se jí statečně vyrovnával pevně vedeným a technicky spolehlivým tenorem, Kecal v podání Martina Gurbaľa působí díky své výšce poněkud neohrabaně, ale dokáže z toho vytěžit komické situace, hlasově zvládá roli bezproblémově a s nadhledem. Vašek v podání

Václava Čížka ztratil punc slabomyslného mladíka, naopak by to s ním Mařenka možná vyhrála, zpívá krásným, zvučným tenorem, je pohledný a milý, dává najevo, že jeho slabomyslnost je jen vychytralý útěk od reality, když je máma nablízku. Krušinovými jsou Anna Nitrová a Roman Vlkovič, jejich rozvážnost a smysl pro realitu jsou sympatické, stejně jako jejich pěvecký a herecký projev. Sedlákem Míchou a jeho ženou Hátou byli brněnští pěvci Jana Hrochová a Josef Škarka, byli lehce komickým, dobře sehraným párem, s příjemně znějícími hlasy. Principálem komediantů byl statný a zdatný Václav Morys, Esmeraldou tajemná a svůdná Patricia Janečková se zvonivým sopránem a hromotlucným Indiánem, zvaným Dežo, Erik Ondruš. Divadelními dětmi, které se účastnily premiéry, byla

Charlotte Gurbalová, Michal Rybka a Henryk Šimek.

V Ostravě tak mají půvabnou, hravou a divadelně skvěle působící inscenaci, která jistě přiláká a potěší publikum jakéhokoli věku a má naději zůstat na repertoáru divadla řadu dalších let jako divácky úspěšný kus. A hlavně je to další perla do řady souboru Smetanových **oper**, který připravuje **ostravská opera** na výročí narození Bedřicha Smetany a na Rok české hudby v roce 2024. Přejme jí dlouhý divadelní život a mnoho vděčných diváků. Zaslouží si to, stejně jako její tvůrci.

[« zpět na začátek](#)